

és nom de cap muntanya (ni sembla haver-ho estat mai) sinó d'un riuet i dels veïnats que s'hi han format, és dubtós que, en última instància, sigui *mont + negre* l'etimologia.¹

¹ Com he indicat a l'art. Ibi, podem fer la conjectura que amb tal caràcter es tracti d'un nom àr. *Abu 'n-nàbr* 'pare del riu' que havent passat a **Bonner* i, amb assimilació de la nasalitat, **Monner*, seria trivialitzat en *mont-negre* pels repobladors catalans, que coneixien *ner* (NIGRU) com variant del comú *negre*. Dades i etim. que poden tenir transcendència literària: ¿No seria d'allí Martí Joan de Galba, el continuador i falsificador de *Tirant lo Blanc*, que consta com senyor de *Montnegre*? El seu llenguatge mostra tants trets valencians com el de Martorell. Els deficients indicis documentals que hom ha exhibit, tendents a identificar aquest Montnegre amb el (2 bis), sempre m'han convençut tan poc com les teories imaginatives que publicà, en els seus últims anys, Joan Fuster sobre 20 autors múltiples de la fraudulenta «continuació» del *Tirant*. Les conclusions del meu assaig de *LleuresC.*, pp. 363-80 continuen vàlides i no s'hi ha publicat objecció seriosa. Hi he aportat diverses notes, que ho corroboren, en articles del *DECat.* 25 V. especialment VI, 707-708, i *EntreDLi*, 215. Prop del (2 bis) jo no he vist mai rastre ni ruïnes de cap castell (com el que ha estat suposat possessió de Galba), encara que tinc freqüentats tots aquells rodals en dotzenes d'excursions de 1922-1938 i 30 1950-1980. J.C.

Montner, V. *Montnegre* *Montodó*, V. *Montadó* *Montogordo*, V. *Monte* *Montoliu* i *Montolivet*, V. *Olius*

MONTORIOI, PUIG-ORIOI, VALLORIOI

MONTORIOI. Municipi del Rosselló, al sector de 40 llevant dels Aspres i al Sud del riu Canta-rana; el curs alt del Rard (< RI(V)U ARIDU), que neix prop d'Oms (Vallespir) es diu *la riera de Montorioi*. Al principi, consistia en dos nuclis de població: *Montorioi d'Avall*, actual cap del municipi, i *Montorioi* 45 *d'Amunt*, avui desaparegut.

La documentació a mà és abundant: 963: «in alio loco ubi vocatur Rio Arido, in alio loco ubi dicitur *Monte auriolo* q. alium nomen vocant *Giramontes*».¹ (Col. Moreau IX, 215, reproduït del *Cart. d'Elna*). 50 Ponsich (*Rep. Top.* 43-44) en dóna molts exemples; ací en citeu alguns: 967: *Monte Auriolo* subteriore vel *Savaticbos*;² 1011: alode de *Salvaticos* [sic]; 1010: villa *Montis Aurioli* superiori; 1043: *Montem Auriol*; 1048: *Monte Auriolo* subteriore, sive *Salvaticos*; 1049, 55 1084: *Monte Auriol* superiori, sive *Salvanera*; 1248:

castrum de *Monteauriolo*; 1359: *Muntauriol*; 1395: *Mont Auriol damont*, *Mont Auriol devall*, etc.

Hi havia, a més, un altre lloc antic, *Montorioi*, a uns 15-20 km. al NO. del municipi esmentat; el seu territori ocupava part de l'actual Sant Miquel de Llores i part de Queixàs (Röss.) i era molt a prop d'un altre lloc antic dit *Illes* («ipsas Insulas», 941, 942, Ponsich, *op. cit.*, 32); està ben documentat per aquest erudit (p. 59); 941, 942, 950: *Monte Auriolo*; 1019: vinner (= vinyer 'vinyar') de *Monte Oriol*; 1042: *Montem Auriol*; després es diu també *Montorioi de les Illes*, 1369; locus de *Monte Auriollo de les Ylles*, 1395: *Mont Auriol de les Yles*; hi ha, a més, referències a la seva església: parrochia S. Columbe de *Monte Auriollo de Insulis* en docs, de 1271, 1399, 1408, 1413, etc. Avui *Montorioi* designa un sector del terme de St. Miquel de Llores.

Endemés, notem: *Mas d'En Montorioi* [muntur-] en el terme de La Roca d'Albera (Vallespir), esmentat com *Monte Auriolo* el 899 entre les possessions de l'Església d'Elna (*GGCC.* XIV, 375), i un *Mas Montorioi* a St. Genís de Fontanes, registrat per J. Cor. 1959.

Altres homònims, al Sud dels Pirineus: Balari (2^a ed., 1964, p. 228) parla d'un *Monte oriolo*, esmentat en un doc. de 1013 relacionat amb el lloc de Toló (Pallars J.), avui agregat del municipi de Gavet; i d'un altre *Monte Oriol*, 1013, situat en la parròquia de Sant Vicenç d'Orsal, prop de Vic, afegint que podria ser el *Pugoriolo* mencionat en un doc. de 1004, dins el terme del castell d'Orsal, nom antic del castell de Malla. A més, hi ha el *turó de Montorioi* en el terme de Lloret de Mar, 273 m. alt, entre Montbarbat i el Coll de Cabanyes (La Selva).

Altrament, *Montorioi* és cognom: *AlcM* el dóna a 35 Figueres, Villalonga de Ter etc.

Segons Mistral existeixen diversos llocs, *Mount-Auriou* o *Mount-Auriol*, en el domini occità: a Lot-et-Garonne, Tarn, Tarn-et-Garonne; vegeu també Nègre, *Top. Gén. France*, Geneva, 1991, núm. 21802.

PUIG-ORIOI. Balari (*op. cit.*, 228) n'esmenta tres: ultra el sudit *Pugoriolo* (1004) del Castell d'Orsal (supra), un altre *Pugo oriol* en un doc. de 1057 relacionat amb la parròquia de Sant Salvador de Polinyà (Vallès) que pot ser el mateix lloc que apareix en un doc. de 1121: «in vocitato loco *Puio Auriolo*» (*Cart. St. Cugat*, doc. núm. 856); i encara un altre: *Pugoriol 1074*, pertanyent a la parròquia de St. Martí d'Arenys (= Arenys de Munt, el Maresme). És ben conegut *Puig Oriol* al N. del terme de Cotlliure, 247 m. alt. I notem que Mistral dóna *Puech-Auriou* a Tarn i Dordogne (s.v.). El més conegut avui és el de Sta. Eulàlia de *Puig-Oriol*, determinatiu d'aquest poble agre. a Lluçà (Lluçanès): enquesta de Cor. 1964 (XLVI, 150-160).

Vallorioi és un veïnat en el terme de Sagàs (Berg.), on hi ha l'antiga església de St. Esteve (*Gr. Enc. Cat.*);